Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Image not found or type unknow

Державний обліковий номер: 0825U003300

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 06-08-2025

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Гаряга Олег Олександрович

2. Oleg O. Gariaga

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-4016-3886

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 081

Назва наукової спеціальності: Право

Галузь / галузі знань: право

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Право

Дата захисту: 27-08-2025

Спеціальність за освітою: Право

Місце роботи здобувача:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): PhD 81525

Повне найменування юридичної особи: Вищий навчальний заклад "Університет економіки та права "КРОК"

Код за ЄДРПОУ: 04635922

Місцезнаходження: вул. Табірна, буд. 30-32, Київ, 03113, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Вищий навчальний заклад "Університет економіки та права "КРОК"

Код за ЄДРПОУ: 04635922

Місцезнаходження: вул. Табірна, буд. 30-32, Київ, 03113, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 10.01.02, 10.01.08, 10.09.01

Тема дисертації:

1. Доступ до правосуддя за судовими статутами 1864 року: законодавчі норми та реалії політики самодержавства в Україні у кінці XIX – на початку XX ст. (історико-правове дослідження)

2. Access to justice under the 1864 Judicial Laws: legislative norms and realities of autocratic policy in Ukraine in the late 19th – early 20th centuries (historical and legal research)

Реферат/анотація:

1. Дисертацію присвячено комплексному історико-правовому аналізу норм судових статутів 1864 року у сфері доступу до правосуддя з урахуванням реалій політики самодержавства в Україні у кінці XIX – на початку XX ст. У дисертації проаналізовано історіографію проблеми та джерельну базу дослідження; охарактеризовано передумови та специфіку запровадження судових статутів, досліджено законодавчі норми судових статутів у сфері доступу до правосуддя; розглянуто специфіку застосування норм судових статутів у сфері доступу до правосуддя з розгляду цивільних і кримінальних справ; з'ясовано причини та особливості здійснення судової контрреформи; розкрито політику самодержавства щодо обмеження принципів та інститутів судових статутів 1864 р. Зазначається, що судові статути були важливою складовою судової

реформи 1864 року. Запровадження судових статутів безпосередньо пов'язане з радикальними перетвореннями судової системи, які призвели до проголошення демократичних засад судочинства та судоустрою. Багато із них навіть в умовах самодержавно-монархічного режиму декларували можливість особи безперешкодно звертатися до суду з метою отримання об'єктивного і неупередженого судового розгляду та належного захисту своїх прав. Наголошується, що використання норм судових статутів у сфері доступу до правосуддя кардинально позначилось на цивільному та кримінальному судочинстві. Так, з часу запровадження реформи значні зміни відбулися у цивільному судочинстві, де публічно-правові засади поєднувалися з принципами змагальності. Це сприяло можливості для осіб висловлювати свою волю і незалежність, що не передбачалося попередніми нормативно-правовими актами, які ґрунтувалися на загальних засадах судочинства і вочевидь не відповідали соціально-економічним процесам, що відбувалися в країні. Судові статути впровадили нові принципи цивільного судочинства, які були засновані на позитивному досвіді європейських країн, та котрі виявилися важливими й ефективними для подальшого державотворення. Водночас стверджується, що суттєві трансформації відбулись і в кримінальному судочинстві. Після введення в дію норм судових статутів кримінальний процес зазнав істотних змін, що ґрунтувалися на свободі суду й особи. Запроваджені принципи відділення судової влади від адміністративної, незалежності суддів, вільної оцінки доказів, гарантій для потерпілого та розумних строків розгляду справи, забезпечення права на захист обвинуваченому, рівноправності сторін і принципу презумпції невинуватості. Ці нові принципи забезпечували гласність, усність та безпосередність судового процесу, гарантували дотримання прав і свобод громадян у кримінальних справах. Зауважується, що хоча й судові статути базувалися на загальних принципах змагальності, однак мали свої особливості. Так, принципи змагальності були притаманні не всім стадіям кримінального процесу. Крім того, попереднє слідство все ще носило ознаки розшукового процесу, і навіть на стадії судового розгляду зберігалися специфічні ознаки попередньої системи. Зазначається, що наступні державні закони остаточно зруйнували принцип поділу судової та адміністративної влади. Через те, що царський режим застосовував централістичні принципи управління, судова влада перебувала під тотальним контролем адміністрації. Ця тенденція стала особливо очевидною у наступні періоди, коли в умовах наростаючої кризи в країні положення судових статутів стосовно доступу до правосуддя регулярно переглядалися.

2. Ph.D. thesis is dedicated to a comprehensive historical and legal analysis of the norms of the 1864 Judicial Laws in the field of access to justice, taking into account the realities of autocratic policy in Ukraine in the late 19th – early 20th centuries. Ph.D. thesis analyzes the historiography of the problem and the source base of the research; characterizes the prerequisites and specifics of the introduction of Judicial Laws; examines the legislative regulations of Judicial Laws in the field of access to justice; examines the specifics of the application of the norms of Judicial Laws in the sphere of access to justice in civil and criminal cases; clarifies the reasons and peculiarities of the implementation of judicial counter-reform; reveals the policy of autocracy regarding the restriction of the principles and institutions of the 1864 Judicial Laws. It is noted that Judicial Laws were an important component of the judicial reform of 1864. The introduction of Judicial Laws is directly linked to radical transformations in the judicial system, which led to the proclamation of democratic principles of justice and the judicial system. Many of them, even under an autocratic monarchical regime, declared the possibility for individuals to freely apply to the court in order to obtain an objective and impartial trial and adequate protection of their rights. IIt is emphasized that the use of the norms of Judicial Laws in the sphere of access to justice has had a profound impact on civil and criminal proceedings. Thus, since the introduction of the reform, significant changes have taken place in civil proceedings, where public law principles have been combined with the principles of adversarial proceedings. This has facilitated the opportunity for individuals to express their will and independence, which was not provided for by previous regulatory acts based on general principles of justice and clearly did not correspond to the socio-economic processes taking place in the country. The Judicial Laws introduced new principles of civil justice, which were based on the positive experience of European countries and proved to be important and effective for further state building. IAt the same time, it is argued that significant transformations have also taken place in criminal proceedings. After the introduction of the provisions of the Judicial Laws, the criminal process underwent

significant changes based on the freedom of the court and the individual. The principles of separation of judicial power from administrative power, independence of judges, free evaluation of evidence, guarantees for victims and reasonable time limits for consideration of cases, ensuring the right to defense for the accused, equality of the parties, and the principle of presumption of innocence were introduced. These new principles ensured the openness, oral nature, and immediacy of the judicial process and guaranteed the observance of the rights and freedoms of citizens in criminal cases. It is pointed out that although the Judicial Laws were based on general principles of adversarial proceedings, they had their own peculiarities. Thus, the principles of adversarial proceedings were not inherent in all stages of the criminal process. In addition, the preliminary investigation still resembled an investigative process, and even at the stage of court proceedings, specific features of the previous system remained. It is pointed out that subsequent state laws finally destroyed the principle of separation of judicial and administrative powers. Due to the fact that the tsarist regime applied centralized principles of governance, the judicial power was under the total control of the administration. This trend became particularly evident in subsequent periods, when, in the context of the growing crisis in the country, the provisions of Judicial Laws regarding access to justice were regularly revised.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Теоретичне узагальнення і вирішення важливої наукової проблеми

Публікації:

- Гаряга О. О. Принципи кримінального судочинства за судовою реформою 1864. Legal Bulletin. 2024. № 12. С. 87-92. https://lbku.krok.edu.ua/index.php/legal-bulletin/article/view/465
- Гаряга О. О. Особливості розробки та прийняття Судових статутів у ході реформування системи правосуддя Російської імперії у середині XIX ст. Право.ua. 2022. № 4. С. 37-41. https://pravo.unesco-socio.in.ua/wp-content/uploads/archive/Pravo-ua-2022-4/Pravo_ua_2022_4_037.pdf
- Француз А. Й., Гаряга О. О. Інститут мирових суддів у системі правосуддя Російської імперії після Судової реформи 1864 року. Науковий вісник публічного та приватного права. 2021. Вип. 2. Т. 2. С. 3-6. http://www.nvppp.in.ua/vip/2021/2-2/1.pdf.
- Француз А. Й., Гаряга О. О. Система правосуддя в українських землях після Судової реформи 1864 р. Юридична наука. 2020. № 12(114). С. 13-19. https://journal-nam.com.ua/index.php/journal/article/view/571

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації: Впровадження не планується

Зв'язок з науковими темами: 0118U001384

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Гуменюк Віталій Віталійович

2. Vitaliy V. Humenyuk

Кваліфікація: к. ю. н., доцент, 12.00.08

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-8562-4389

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Вищий навчальний заклад "Університет економіки та права "КРОК"

Код за ЄДРПОУ: 04635922

Місцезнаходження: вул. Табірна, буд. 30-32, Київ, 03113, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Яцишин Михайло Михайлович

2. Mihailo M. Yatsushyn

Кваліфікація: д. ю. н., професор, 12.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-4502-9563

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Волинський національний університет імені Лесі Українки

Код за ЄДРПОУ: 02125102

Місцезнаходження: проспект Волі, буд. 13, Луцьк, Луцький р-н., 43025, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Гоцуляк Юрій Вікторович

2. Yurii Hotsuliak

Кваліфікація: д. ю. н., доц., 12.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-6765-4592

Додаткова інформація:

;https://www.scopus.com/authid/detail.uri?origin=resultslist&authorId=57216710042&zone=;

https://scholar.google.com.ua/citations?user=ZiOBgFYAAAAJ&hl=uk

Повне найменування юридичної особи: Донецький національний університет імені Василя Стуса

Код за ЄДРПОУ: 02070803

Місцезнаходження: вул. 600-річчя, буд. 21, Вінниця, Вінницький р-н., 21021, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. ЯРМИШ Олександр Назарович
2. Oleksandr N. Yarmysh

Кваліфікація: д.ю.н., професор, 12.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-4811-4520

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національна академія Служби безпеки України

Код за ЄДРПОУ: 20001823

Місцезнаходження: вул. М. Максимовича, 22, Київ, 03022, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Служба безпеки України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Корольова Вікторія Вікторівна
2. Viktoriia V. Korolova

Кваліфікація: к.ю.н., доцент, 12.00.02

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-2998-6144

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Вищий навчальний заклад "Університет економіки та права "КРОК"

Код за ЄДРПОУ: 04635922

Місцезнаходження: вул. Табірна, буд. 30-32, Київ, 03113, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

Власне Прізвище Ім'я По-батькові голови ради	Скоморовський Віталій Богданович
Власне Прізвище Ім'я По-батькові головуючого на засіданні	Скоморовський Віталій Богданович
Відповідальний за підготовку облікових документів	Рибалко Ірина Вікторівна
Реєстратор	УкрІНТЕІ
Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є відповідальним за реєстрацію наукової діяльності	Юрченко Тетяна Анатоліївна

